

**9. DENEME
ÇÖZÜMLERİ**

HUKUK ÇÖZÜMLER

1. Türkiye'de çok partili hayata geçildiğinden bu yana, klasik liberal (batılı) demokrasi başlangıcı içinde, başlıca iki demokrasi anlayışı etkili olmuş, bunlara da yine iki anayasa anlayışı tekabül etmiştir. Bu iki anlayış, siyasal katılım, çoğulculuk ve devlet iktidarının sınırlandırılması konularında birbirlerinden hayli farklı görüşlere sahiptir. Birinci anlayış, daha sınırlı bir katılma ve çoğulculuk taraftarıdır. Buna göre halkın esas rolü, belli aralıklarla kendisini yönetecek olanları seçmekten ibarettir. «Milli irade» bu şekilde belirdikten sonra, devlet, seçilmiş organlar eliyle yönetilmeli, halk veya çeşitli gruplar bu aşamada siyasal kararları etkilemeye çalışmamalıdır. Hiç değilse bu etki, mümkün olan en düşük düzeyde tutulmalıdır. Aynı görüş, devlet iktidarının kullanılması açısından da «saf milli irade» teorisine taraftarıdır. Diğer bir deyimle, halk tarafından seçilmiş meclisin ve onun içinden çıkan hükümetin yetkileri, genel oydan çıkan kurum ve kuruluşlarca (mesela yargı organı ve özerk kuruluşlarca) sınırlandırılmamalıdır. İkinci görüş ise, halkın siyasete (seçimlerde oy verme dışındaki yollardan da) aktif ve sürekli şekilde katılmasına ve daha geniş çerçevede bir çoğulculuğa taraftar olduğu gibi, seçimden kaynaklanmış olan devlet organlarının yetkilerinin, diğer anayasal kurum ve kuruluşlarca dengelenmesini ve sınırlandırılmasını meşru ve gerekli görmektedir. 1961 Anayasası'nın ikinci demokrasi anlayışına uygun düşmekte ve 1982 Anayasası ise, tam anlamıyla birinci anlayışa dönmüş olmaktadır.

CEVAP E

2. Meclis üye tamsayısının 1/5(120 MV) yazılı istemi üzerinde meclis başkanı meclisi toplantıya çağırır.

CEVAP C

3. Anayasaya Aykırılığın Diğer Mahkemelerde İleri Sürülmesi (AY. 152. Md.): Bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanun veya KHK'nin hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakır. Mahkeme, Anayasaya aykırılık iddiasını ciddi görmezse bu iddia, temyiz merciince esas hükümlerle birlikte karara bağlanır. Anayasa Mahkemesi, işin kendisine gelişinden başlamak üzere beş ay içinde kararını verir ve açıklar. Bu süre içinde karar verilmezse mahkeme davayı yürürlükteki kanun hükümlerine göre sonuçlandırır. Ancak, Anayasa Mahkemesinin kararı, esas hakkındaki karar kesinleşinceye kadar gelirse, mahkeme buna uymak zorundadır. Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği red kararının Resmi Gazetede yayımlanmasından sonra on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz.

CEVAP B

4. CUMHURBAŞKANININ GÖREVLERİ

- Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü TBMM'de açılış konuşmasını yapar.
- Ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında meclise mesaj verir.
- Kanunları yayımlar.
- Kanunlar tekrar görüşmek üzere TBMM'ne geri gönderir.
- Kanunların, TBMM içtüzüğünün tümünün veya belirli hükümlerinin Anayasa'ya şekil ve esas bakımından aykırı oldukları gerekçesiyle Anayasa Mahkemesinde iptal davası açar.
- Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunar.
- Ara verme veya tatil sırasında meclisi toplantıya çağırır.
- Cumhurbaşkanı yardımcılarını ile bakanları atar ve görevlerine son verir.
- Üst kademe kamu yöneticilerini atar, görevlerine son verir ve bunların atanmalarına ilişkin usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle düzenler.
- Türkiye Cumhuriyetine gönderilecek yabancı devlet temsilcilerini kabul eder.
- Milletlerarası anlaşmaları onaylar ve yayımlar.
- Milli güvenlik politikalarını belirler ve gerekli tedbirleri alır.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Türk silahlı kuvvetlerinin başkomutanlığını temsil eder.
- Türk silahlı kuvvetlerinin kullanılmasına karar verir.
- Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle kişilerin cezalarını hafifletir veya kaldırır Sayıştay başkanını ve üyelerini seçme yetkisi TBMM ye aittir

CEVAP C

5. Devlet denetleme kurulu başkanı cumhurbaşkanı tarafından görevlendirilir

CEVAP: B

6. DANİŞTAY İLK DERECE BAKTIĞI DAVA KONULARI

- Cumhurbaşkanı kararlarına.Cumhurbaşkanınca çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri dışındaki düzenleyici işlemlere, Bakanlıklar ile kamu kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca çıkarılan ve ülke çapında uygulanacak düzenleyici işlemlere,

Danıştay İdari Dairesince veya İdari İşler Kurulunca

HUKUK / ÇÖZÜMLERİ

verilen kararlar üzerine uygulanan eylem ve işlemlere, Birden çok idare veya vergi mahkemesinin yetki alanına giren işlere,

Danıştay Yüksek Disiplin Kurulu kararları ile bu Kurulun görev alanı ile ilgili Danıştay Başkanlığı işlemlerine, Karşı açılacak iptal ve tam yargı davaları ile tahkim yolu öngörülmemeyen kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan idari davaları karara bağlar

Danıştay, belediyeler ile il özel idarelerinin seçimle gelen organlarının organlık sıfatlarını kaybetmeleri hakkındaki istemleri inceler ve karara bağlar

CEVAP: C

7. Kamu hizmetlerine egemen olan temel ilkeleri şu şekilde sıralayabiliriz;

- Süreklilik ve Düzenlilik,
- Değişkenlik,
- Nesnellik ve Eşitlik,
- Bedelsizlik.

Süreklilik (Kesintisizlik) ve Düzenlilik: Kamu hizmeti ile kamunun gereksinimleri karşılanır ve kamu yararı gerçekleştirilir. Bu sebeple yürütülen kamu hizmetinin sürekli (kesintisiz) ve düzenli olması gerekir. Buna örnek uygulamalar; kamu personeli için görev yasağı, istifa eden memurun 1 ay içinde yeni memur veya vekil atanıncaya kadar görevini sürdürmesi verilebilir.

CEVAP: A

8. Olayda bir özel hukuk sözleşmesi vardır. Bu nedenle hem kira alacağı, hem de sözleşmenin feshi adli yargının görev alanına girer.

CEVAP C

9. Merkezden yönetimin yararları, yerinden yönetim sisteminin sakıncalarını oluşturmaktadır. Bu sakıncaları şöyle sıralayabiliriz:

- 1) Ülke Bütünlüğünün ve Milli Birliğin Sarsılma Tehlikesi. Yerinden yönetim sisteminin uygulanması sonucu ortaya çıkan en önemli sakınca, ülke bütünlüğünün ve milli birliğin sarsılma tehlikesidir.
- 2) Partizanca Uygulamalara Yol Açması. Yerel yerinden yönetim demokratik ilkelere daha uygun olmakla beraber, partizanca uygulama ve çekişmelere yol

açabilme tehlikesini de içinde taşımaktadır. Belli bir süre için seçilmiş bulunan yerel yönetim organları, başarıları belli bir süre geçtikten sonra anlaşılabilir yatırımlardan kaçınma ve bunların yerine kısa vadeli işlerle uğraşma eğilimi gösterebilirler. Gene bu nedenle, bu idareler ellerindeki kaynakları ki bu kaynaklar genellikle yetersizdir, oy getirecek gösteriş harcamalarında kullanabilir ve israf edebilirler. Nihayet yerel yönetim organları üzerindeki parti çıkarları vatandaşlar arasında ayırım yapılmasına ve onlara eşitliğe aykırı işlemler uygulanmasına yol açabilir.

3) Hizmetlerin Yeknesak Bir Biçimde Yürütülmemesi. Yerel yerinden yönetim bazı hizmetlerin merkezi idare dışında yer alan belli bir yöredeki idari kuruluşlar tarafından yürütülmesini ifade ettiğine göre, aynı idari hizmetler çeşitli yörelerde farklı bir biçimde yürütülebilir. Bu nedenle, ülkenin az gelişmiş veya gelişmemiş yörelerinin kalkınma ve gelişme şartları azalabileceği gibi, gelişmiş yöreler ile gelişmemiş veya az gelişmiş yöreler arasındaki denge daha da bozulabilir.

4) Mali Denetimdeki Güçlükler, Hizmet yerinden yönetim kuruluşları büyük ölçüde devletin bütçe ve muhasebe usullerinden ayrı tutuldukları için, mali yönden daha güçlükle denetlenebilirler. Bu durum ise, kuruluşlar içinde mali idaresizliklere, kötü uygulamalara ve hatta suiistimallere yol açabilir. (B) Demokratik olması, (C) Kırtasiyeciliğin azalması (D) Gereksinimlere uygun hizmet sağlaması, (E) Bürokrasinin azalması, ilkeleri yerinden yönetimin sakıncalarından değil, yararlarındandır.

CEVAP: A

10. Danıştay Kanunu'nun 24. maddesine göre, bakanlıkları düzenleyici işlemlere karşı açılacak davalar ilk derece mahkemesi olarak Danıştay'da görülür. Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılıp Adli Kolluk Yönetmeliği, düzenleyici işlem niteliğinde olduğundan. Davanın açılacağı mahkeme Danıştay'dır.

CEVAP: B

11. Yaş büyüklüğü ve doğuştan körlük, ceza sorumluluğunu etkileyen nedenlerden biri değildir. İstemeyerek (irade dışı) sarhoşluk ceza sorumluluğunu kaldırır. Fakat isteyerek (iradi) sarhoşluk ceza sorumluluğunu etkilemez. Bilinçli taksir, cezayı hafifleten değil, tam tersine ağırlaştırıcı nedendir. Bilinçli taksirde, taksirli suçun cezası artırılır. Failin öngördüğü neticeyi, doğrudan istememekle birlikte, kabullenmesi durumunda olası kasttan söz edilir. Olası kastta, kasıtlı suçun cezası indirilir. Yani olası kast cezayı hafifleten nedendir.

CEVAP A

HUKUK / ÇÖZÜMLERİ

12. Biri diğerinin unsurunu veya ağırlaştırıcı nedenini oluşturması dolayısıyla tek fiil sayılan suça bileşik suç denir. Bu tür suçlarda gerçek içtima hükümleri uygulanmaz (TCK m.42/1). Yağma, cebir veya tehdit suçu ile hırsızlık suçunun birleşiminden oluşan bir bileşik suçtur. Çünkü yağma, cebir veya tehdit yoluyla yapılan hırsızlıktır. Yağma suçunda, faile sadece yağma suçundan ceza verilir; ayrıca cebir, tehdit veya hırsızlıktan ceza verilmez.

CEVAP C

13. Tekerrürün sonuçları şunlardır: (1) Tekerrür halinde, sonraki suça ilişkin kanun maddesinde seçimlik olarak hapis cezası ile adli para cezası öngörülmüşse, hapis cezasına hükmolunur. (2) Tekerrür halinde hükmolunan ceza, mükerrirlere özgü infaz rejimine göre çektirilir. Ayrıca, mükerrir hakkında cezanın infazından sonra denetimli serbestlik tedbiri uygulanır (TCK m.58). Yani tekerrür cezası ağırlaştırıcı neden değildir. Tekerrürde sonraki suçun cezası artırılmaz.

CEVAP C

14. Toplu olarak işlenen suçlarda, delillerin toplanmasındaki güçlük veya şüpheli sayısının çokluğu nedeniyle; Cumhuriyet savcısı gözaltı süresinin, her defasında 1 gün geçmemek üzere, 3 gün süreyle uzatılmasına yazılı olarak emir verebilir (CMK m.91).

CEVAP D

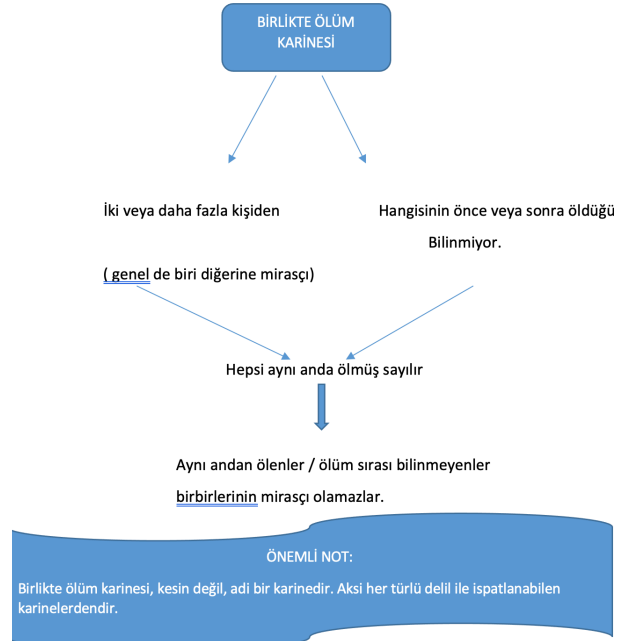
15. Toplu suç, aralarında iştirak iradesi bulunmasa da üç veya daha fazla kişi tarafından işlenen suçu ifade eder (CMK m.2/2-k).

CEVAP B

16. Beraat, ceza verilmesine yer olmadığı, mahkûmiyet, güvenlik tedbirine hükmedilmesi, davanın reddi ve düşmesi kararı, hükümdür (son karardır).

CEVAP E

17.

CEVAP: D

18. Ayırt etme gücü; akla uygun biçimde davranma yeteneğidir. Medeni kanunumuza göre ayırt etme gücünü ortadan kaldıran nedenler şu şekilde sayılmıştır:

- Akıl hastalığı
- Akıl zayıflığı
- Yaş küçüklüğü
- Sarhoşluk

Ağır hastalık, ayırt etme gücünü ortadan kaldıran nedenler arasında sayılmamaktadır.

CEVAP: B

19. BİZZAT YAPAMAYACAKLARI İŞLEMLER

- Satım sözleşmesi
- Kira sözleşmesi
- Hizmet sözleşmesi
- Eser sözleşmesi

Kendilerini borç altına sokan diğer işlemleri veli ya da vasilerinin onayı ile yapabilirler.

HİÇ YAPAMAYACAKLARI İŞLEMLER

- Bağıшта bulunma
- Vakıf kurma
- Kefil olma
- Rekabet yasağı taahhüdünde bulunma

HUKUK / ÇÖZÜMLERİ

Sayılan bu işlemleri veli veya vasileri izin ver-se dahi yapmaları MÜMKÜN DEĞİLDİR.

Soruda verilen rekabet yasağı taahhüdünde bulunma işlemini, sınırlı ehliyetsizin izin alması durumunda dahi yapabileceği bir işlem değildir.

CEVAP: B

20. Özel bir hukuki sebebe dayanarak önceki zilyet zilyet kalmaya devam eder ve kazanana asli dolaylı zilyetlik devredilirse buna hükmen teslim denir. Olayda B fotoğraf makinesinin maliki olduğundan asli zilyetliği kazanmış, ancak eşyayı teslim almamış, ihtiyacı nedeniyle satın aldığı kişide bırakmış olduğundan hükmen teslim söz konusu olur.

CEVAP: A

21. Tapu sicilinin hukuka aykırı tutulması sebebiyle devlete karşı açılan sorumluluk davaları Borçlar Yasasının haksız fiil hükümlerindeki bir ve on yıllık zamanaşımı süresine tabidir.

CEVAP: C

22. Miras sebebiyle istihkak davası, tereke malı üzerinde üstün hak sahibi olan yasal veya atanmış mirasçıların, söz konusu mala sebep göstermeksizin veya mirasçılık sıfatıyla tereke malına zilyet olana açılan ve malın iadesinin talep edildiği, bir eda davasıdır. Miras sebebiyle istihkak davası, davacının kendisinin mirasçı olduğunu ve iyiniyetli davalının zilyetliğini öğrenmesinden itibaren 1 yıl, herhalde mirasbırakanın ölümü veya vasiyetname-nin açılmasından itibaren 10 yıllık zamanaşımı süresine tabidir. Kötüniyetlilere karşı zamanaşımı süresi 20 yıldır.

CEVAP: E

23. Aynı haklara ilişkin hukuki ilişkilerin mutlaklığına rağmen borç ilişkileri ve alacak hakkı nisbidir. Nisbilik ilkesi, mutlaka bir borç ilişkisinden kaynaklanır ve sadece o ilişkinin taraflarını ilgilendirir. Borç ilişkisi sadece o ilişkinin tarafları arasında hüküm ve sonuçlarını doğurur; o ilişkinin taraflarınca ihlâl edilir ve o ilişkinin hükümleri ancak yine o ilişkinin taraflarınca yerine getirilir. Borç ilişkisi, tarafların dışında 3. kişileri ilgilendirmez ve 3. kişilerce ihlâl edilemez. Bu ilkenin sonucu olarak borç ilişkilerinden doğan alacak hakları da nisbi kabul edilmiştir. Nisbilik ilkesinin İstisnaları:

Kuvvetlendirilmiş/şerh edilmiş şahsi haklar (alacak hakkı- nı doğuran sözleşmenin veya şerhin etki süresi boyunca):

Alacağın temliki/borcun nakli (özellikle alacağın temliki tam bir istisna değildir ve nisbilik ilkesi doğrudan da uygulanamaz. Bu iki durumda borç ilişkisine taraf ola-

mayan üçüncü bir kişi, tarafların iradesiyle borçlu veya alacaklı taraf haline gelmektedir.)

3. kişi yararına sözleşmeler (özellikle tam 3. kişi yararına sözleşmeler nisbilik ilkesinin tam bir istisnasıdır. Çünkü alacaklı ve borçlu taraf aralarında yaptıkları bir anlaşma ile ilişkiye yabancı üçüncü bir kişiyi alacağı talep yetkisine sahip hale getirmektedir)

4. Halefiyet ilkesi

CEVAP: B

24. MUVAZAA (Danışıklık)

Muvazaa; bir her iki tarafın iradeleriyle beyanları arasında bilerek ve isteyerek oluşturdukları uygunsuzluktur.

İki türü bulunmaktadır.

1. Mutlak (adi) muvazaa: Taraflar gerçekte hiçbir işlem yapmak istemedikleri ve yapmadıkları halde, 3. kişilere karşı bir işlem yapmış gibi görünmek konusunda anlaşılır ve başkalarına karşı sanki bir hukuki işlem yapmış gibi görünürler. Tarafların görünürdeki bu işlemin yapılmasına ilişkin anlaşmalarına; "muvazaa anlaşması" denir. Mutlak muvazaada görünürde ve baştan itibaren geçersiz olan tek işlem vardır.
2. Nisbi (mevsuf) muvazaa: Nispi muvazaada taraflar bazen muvazaalı işlemle sözleşmenin bir şartını gizleme veya yanlış gösterme hususunda anlaşmış da olabilirler. Yani taraflar aralarındaki gerçek işlemi görünürdeki işlemin arkasına gizlemek konusunda muvazaa anlaşması yapmaktadır. Nisbi muvazaada, mutlak muvazaadan farklı olarak iki işlem vardır. Bu sözleşmelerden görünürdeki ve muvazaalı olanı geçersizdir. Ancak arkadaki ve asil iradeyi işaret eden gizli işlem o sözleşmeye ilişkin diğer şekil şartlarının da gerçekleşmiş olması kaydıyla en baştan geçerli sayılabilmektedir.

Muvazaada görünürdeki işlemin geçersiz (batıl) olduğu taraflarca ve hukuki yararı bulunan üçüncü kişilerce ileri sürülebileceği gibi hakim de re'sen bu durumu dikkate alır. Hukuki işlemin muvazaalı olduğunu ileri süren taraf iddiasını kural olarak *senetle* ispatla yükümlüdür

Hukuki işleme taraf olmayan üçüncü kişiler, muvazaa iddialarını (söz konusu işlem adi veya resmi bir senede bağlanmış olsa bile) her tür delille ispatlayabilirler.

CEVAP: C

25. Sözleşme, tarafların iradelerini karşılıklı ve birbirine uygun olarak açıklamalarıyla kurulur. İrade açıklaması, açık veya örtülü olabilir.

Taraflar sözleşmenin esaslı noktalarında uyuşmuşlarsa, ikinci derecedeki noktalar üzerinde durulmamış olsa bile, sözleşme kurulmuş sayılır.

İkinci derecedeki noktalarda uyuşulamazsa hâkim, uyuşmazlığı işin özelliğine bakarak karara bağlar.

Kabul için süre belirleyerek bir sözleşme yapılmasını öneren, bu sürenin sona ermesine kadar önerisiyle bağlıdır.

Kabul bu süre içinde kendisine ulaşmazsa; öneren, önerisiyle bağlılıktan kurtulur. Geç ulaşan kabul beyanı yeni bir öneridir. Kabul için süre belirlenmeksizin hazır olan bir kişiye yapılan öneri hemen kabul edilmezse; öneren, önerisiyle bağlılıktan kurtulur. Telefon, bilgisayar gibi iletişim sağlayabilen araçlarla doğrudan iletişim sırasında yapılan öneri, hazır olanlar arasında yapılmış sayılır.

Kabul için süre belirlenmeksizin hazır olmayan bir kişiye yapılan öneri, zamanında ve usulüne uygun olarak gönderilmiş bir yanıtın ulaşmasının beklenebileceği ana kadar, önereni bağlar. Öneren, önerisini zamanında ulaşmış sayabilir. Zamanında gönderilen kabul, önerene geç ulaşır ve öneren onunla bağlı olmak istemezse, durumu hemen kabul edene bildirmek zorundadır.

CEVAP: C

26. III. Korkutma

Taraflardan biri, diğerinin veya üçüncü bir kişinin korkutması sonucu bir sözleşme yapmışsa, sözleşmeyle bağlı değildir.

Korkutan bir üçüncü kişi olup da diğer taraf korkutmayı bilmiyorsa veya bilecek durumda değilse, sözleşmeyle bağlı kalmak istemeyen korkutulan, hakkaniyet gerektiriyorsa, diğer tarafa tazminat ödemekle yükümlüdür.

Korkutulan, içinde bulunduğu durum bakımından kendisinin veya yakınlarından birinin kişilik haklarına ya da malvarlığına yönelik ağır ve yakın bir zarar tehlikesinin doğduğuna inanmakta haklı ise, korkutma gerçekleşmiş sayılır.

Bir hakkın veya kanundan doğan bir yetkinin kullanılacağı korkutmasıyla sözleşme yapıldığında, bu hakkı veya yetkiyi kullanacağını açıklayanın, diğer tarafın zor durumda kalmasından aşırı bir menfaat sağlamış olması hâlinde, korkutmanın varlığı kabul edilir.

Yanılma veya aldatma sebebiyle ya da korkutulma sonucunda sözleşme yapan taraf, yanılma veya aldatmayı öğrendiği ya da korkutmanın etkisinin ortadan kalktığı andan başlayarak bir yıl içinde sözleşme ile bağlı

olmadığını bildirmez veya verdiği şeyi geri istemezse, sözleşmeyi onanmış sayılır.

Aldatma veya korkutmadan dolayı bağlayıcılığı olmayan bir sözleşmenin onanmış sayılması, tazminat hakkını ortadan kaldırmaz.

CEVAP: C

27. İlliyet bağı kesen sebepler;

İlliyet bağı tazminat sorumluluğu yönünden zararı faile bağlayan bir bağ olduğundan, bulunmaması veya ortadan kalkması durumunda fail de sorumluluktan kurtulmakta veya tazminatın miktarı azalmaktadır. Bu bağı kesen nedenler: mücbir sebep, zarar görenin ağır kusuru veya 3. kişinin ağır kusurudur.

Mücbir sebep: Kişinin dışında gelişen ve öngörülmesi ve önlenmesi mümkün olmayan olaylardır. Bu olay genellikle bir tabiat olabileceği gibi dışsal ve önlenemez başka bir insan davranışı da olabilmektedir.

Zarar görenin ağır kusuru: Bazı hallerde haksız fiilin mağduru failin davranışıyla illiyet bağı kesecek şekilde ağır kusurlu olabilmektedir. Bu durumda fail haksız fiilin tüm şartları gerçekleşmiş olsa bile sorumluluktan kurtulabilmektedir.

Kişinin ağır kusuru: Bazı hallerde zarar verenin veya zarar görenin ağır kusuru da illiyet bağı kesebilmektedir. Bu gibi hallerde sorumluluk 3. kişiye ait olduğundan failin sorumluluğu kalkmakta veya azalmaktadır.

CEVAP: B

28. Zamanaşımının durması

Aşağıdaki durumlarda zamanaşımı işlemeye başlamaz, başlamışsa durur:

1. Velayet süresince, çocukların ana ve babalarından olan alacakları için.
2. Vesayet süresince, vesayet altında bulunanların vasiden veya vesayet işlemleri sebebiyle Devletten olan alacakları için.
3. Evlilik devam ettiği sürece, eşlerin diğerinden olan alacakları için.
4. Hizmet ilişkisi süresince, ev hizmetlilerinin onları çalıştıranlardan olan alacakları için.
5. Borçlu, alacak üzerinde intifa hakkına sahip olduğu sürece.
6. Alacağı, Türk mahkemelerinde ileri sürme imkânının bulunmadığı sürece.
7. Alacaklı ve borçlu sıfatının aynı kişide birleşmesinde, birleşmenin ileride geçmişe etkili olarak ortadan kalkması durumunda, bu durumun ortaya çıkmasına kadar geçecek sürece.

HUKUK / ÇÖZÜMLERİ

Zamanaşımını durduran sebeplerin ortadan kalktığı günün bitiminde zamanaşımı işlemeye başlar veya durmadan önce başlamış olan işlemlerini sürdürür.

Zamanaşımının kesilmesi

I. Sebepleri

Aşağıdaki durumlarda zamanaşımı kesilir:

1. Borçlu borcu ikrar etmişse, özellikle faiz ödemiş veya kısmen ifada bulunmuşsa ya da rehin vermiş veya kefil göstermişse.
2. Alacaklı, dava veya def'i yoluyla mahkemeye veya hakeme başvurmuşsa, icra takibinde bulunmuşsa ya da iflas masasına başvurmuşsa.

CEVAP: E

29. Sımsarlık sözleşmesi, sımsarın taraflar arasında bir sözleşme kurulması imkânının hazırlanmasını veya kurulmasına aracılık etmeyi üstlendiği ve bu sözleşmenin kurulması hâlinde ücrete hak kazandığı sözleşmedir.

Sımsarlık sözleşmesine, kural olarak vekâlete ilişkin hükümler uygulanır.

Taşınmazlar konusundaki sımsarlık sözleşmesi, yazılı şekilde yapılmadıkça geçerli olmaz.

Sımsar, ancak yaptığı faaliyet sonucunda sözleşme kurulursa ücrete hak kazanır.

Sımsarın faaliyeti sonucunda kurulan sözleşme geciktirici koşula bağlanmışsa ücret, koşulun gerçekleşmesi hâlinde ödenir.

Sımsarlık sözleşmesinde sımsarın yapacağı giderlerin kendisine ödeneceği kararlaştırılmışsa, sımsarın faaliyeti sözleşmenin kurulmasıyla sonuçlanmamış olsa bile giderleri ödenir.

Ücret, belirlenmemişse tarifeye, tarife yoksa teamüle göre ödenir.

Sımsar, üstlendiği borcuna aykırı davranarak diğer tarafın menfaatine hareket eder veya dürüstlük kurallarına aykırı olarak diğer taraftan ücret sözü alırsa, ücrete ve yaptığı giderlere ilişkin haklarını kaybeder.

CEVAP: B

30. Cari hesap sözleşmesi;
- a) Kararlaştırılan sürenin sona ermesi,
 - b) Bir süre kararlaştırılmadığı takdirde taraflardan birinin fesih ihbarında bulunması,
 - c) Taraflardan birinin iflas etmesi,
- hâllerinde sona erer.

Ölüm ve kısıtlılık hâlleri

Sözleşme süreli olup da taraflardan biri bu süre içinde ölür veya kısıtlanırsa her iki taraf ve kanuni temsilcileriyle halefleri on gün önceden haber vermek şartıyla

cari hesap sözleşmesini feshedebilir. Ancak, artan tutarın ödenmesi, hesabın 94 üncü maddeye göre kapatılması gereken tarihte istenebilir.

Bakiyenin haczi

Taraflardan birinin alacaklısının ona ait artan tutarı haczettirdiği gün hesap kapatılarak artan tutar saptanır.

(2) Bu hâlde, borcundan dolayı haciz tebliğ edilen taraf, onbeş gün içinde haczi kaldırtmazsa, diğer taraf sözleşmeyi feshedebilir; etmezse haciz ettiren kimsenin durumu cari hesaba yeni kalemler geçirilmek suretiyle ağırlaştırılmaz. Meğerki, hesaba geçirilen kalemler haciz tarihinden önce doğmuş bulunan hukuki bir ilişkiden kaynaklansın.

(3) Haciz ettiren alacaklı bakiyeden, kendi alacağını karşılayan kısmının ödenmesini ancak hesabın 94 üncü maddeye göre kapatılması gereken anda isteyebilir.

CEVAP: B

31. Normal olarak düzenleyen poliçeyi tedavüle çıkarırken yukarıda sayılan tüm unsurlarını tamamlayıp düzenler. Ancak bazen düzenleyen beyaz kâğıdın üzerine sadece imza atarak lehtara verebilir ve lehtar veya diğer hamiller aralarındaki anlaşmaya göre tamamlanması uygun görülen yerleri doldururlar. Bu olanak TTK. md. 680'de "açık poliçe" başlığı altında düzenlenmiştir. Lehtar veya diğer hamillerden biri tarafından poliçe, düzenleyen ile aralarındaki anlaşmaya aykırı doldurulsa bile, düzenleyen yine sorumlu olur. Fakat senedin anlaşmaya aykırı doldurulduğu def'i, hamilin senedi ancak kötü niyetle veya ağır kusuru ile iktisap etmesi hallerinde düzenleyen tarafından ileri sürülebilir.

Tedavüle çıkarılırken tamamen doldurulmamış bulunan bir poliçe, aradaki anlaşmalara aykırı bir şekilde doldurulursa, bu anlaşmalara uyulmadığı iddiası, hamile karşı ileri sürülemez; meğerki, hamil poliçeyi kötüniyetle iktisap etmiş veya iktisap sırasında kendisine ağır bir kusur isnadı mümkün bulunmuş olsun.

CEVAP: C

32. Poliçeye Konulabilecek Kayıtlar:
- Bedel Kaydı (Valuta Kaydı):
 - İhbar (Avizo) Kaydı:
 - Provizyon Kaydı:
 - Efektif ödeme kaydı, görüldüğünde ve görüldükten belli süre sonra ödenecek poliçelerde faiz kaydı, menfi emre kaydı, ademi mesuliyet (kabul edilmeden sorumsuzluk) kaydı, masrafsız iade (franko) kaydı, aval kaydı, retret kaydı, karşılığın devri kaydı, nüsha tanzimine ilişkin kayıt, yetki kaydı¹, tahkim kaydı².

1 İş bu poliçeden doğan ihtilaflarda Ankara mahkemeleri yetkilidir.

2 İşbu poliçeye ilişkin ihtilaflar tahkim yoluyla hallonur.

HUKUK / ÇÖZÜMLERİ

POLİÇEYE YAZILMAMIŞ SAYILACAK KAYITLAR

- A) ANA PARA FAİZ KAYDI (Belirli günde veya keşide tarihindan belirli süre sonra ödenecek poliçelerde)
- B) KEŞİDECİNİN ÖDEMEMEDEN SORUMLU OLMAYACAĞI KAYDI (Ademi tediye)
- C) MUACCELİYET KAYDI
- D) CEZAI ŞART KAYDI

POLİÇEYİ GEÇERSİZ KILAN KAYITLAR

POLİÇENİN ŞARTA BAĞLANMASI

33. Yönetim Kurulu Üyelerinin Atanmaları ve Seçimi

Kural olarak yönetim kurulunu seçme yetkisi, genel kuruldadır. Kuruluş sırasında yönetim kurulu üyeleri sözleşme ile de atanabilir. Yeni TTK, tedrici kuruluşa yer vermediğinden, ilk yönetim kurulu üyelerinin esas sözleşmeyle atanması zorunludur.

Devlet, il özel idaresi, belediye ve köy ile diğer kamu tüzel kişilerinden birine, esas sözleşmede öngörülecek bir hükümlerle, pay sahibi olmasalar da, işletme konusu kamu hizmeti olan anonim şirketlerin yönetim kurullarında temsilci bulundurmak hakkı verilebilir.

Görevde olan yönetim kurulu üyelerinden birisinin, bu sıfatı son bulursa, boşalan yere yönetim kurulu, geçici olarak üye seçip, ilk genel kurulun onayına sunar. Bu şekilde seçilen üye, onaya sunulduğu genel kurul toplantısına kadar görev yapar ve onaylanması hâlinde selefinin süresini tamamlar.

TTK. md. 359'a göre, anonim şirket yönetim kurulu 1 kişiden oluşabilir. Bu sayı esas sözleşmeyle çoğaltılabilir. Kamu tüzel kişileri tarafından gönderilen temsilciler, seçilmesi gerekli üye sayısını etkilemez. Yeni TTK bu hükmü ile, yönetim kurulunun en az üç üyeden oluşacağına ilişkin eski düzenlemeden vazgeçerek, tek üyeli yönetim kuruluna imkan tanımıştır.

Yönetim kurulu üyeleri, görevlerine **en çok 3 yıl** için seçilebilirler

Yönetim Kurulu Üyelerinde Aranılan Nitelikler

- Yönetim kurulu üyeliğine seçilebilmek için pay sahibi olma zorunluluğu yoktur.
- Gerçek kişilerin yanında tüzel kişiler de yönetim kurulu üyesi seçilebilir. Ancak, bir tüzel kişi yönetim kuruluna üye seçildiği takdirde, tüzel kişiyle birlikte, tüzel kişi adına, tüzel kişi tarafından belirlenen, bir gerçek kişi de tescil ve ilan olunur; ayrıca, tescil ve ilanın yapılmış olduğu, şirketin internet sitesinde hemen açıklanır. Tüzel kişi adına sadece, bu kişi oy kullanabilir.
- Yönetim kurulu üyelerinin ve tüzel kişi adına tescil edilen gerçek kişinin tam ehliyetli olması şarttır.

CEVAP: E

34. Her pay sahibi sadece bir paya sahip olsa da en az bir oy hakkını haizdir. Şu kadar ki, birden fazla paya sahip olanlara tanınacak oy sayısı esas sözleşmeyle sınırlandırılabilir.

Şirketin finansal durumunun düzeltilmesi sırasında payların itibarî değerleri indirilmişse payların indiriminden önceki itibarî değeri üzerinden tanınan oy hakkı korunabilir.

Oy hakkının doğumu

Oy hakkı, payın, kanunen veya esas sözleşmeyle belirlenmiş bulunan en az miktarının ödenmesiyle doğar.

Oydan yoksunluk

Pay sahibi kendisi, eşi, alt ve üstsoyu veya bunların ortağı oldukları şahıs şirketleri ya da hâkimiyetleri altındaki sermaye şirketleri ile şirket arasındaki kişisel nitelikte bir işe veya işleme veya herhangi bir yargı kurumu ya da hakemdeki davaya ilişkin olan müzakerelerde oy kullanamaz.

Şirket yönetim kurulu üyeleriyle yönetimde görevli imza yetkisini haiz kişiler, yönetim kurulu üyelerinin ibra edilmelerine ilişkin kararlarda kendilerine ait paylardan doğan oy haklarını kullanamaz.

35. Alacaklının bir adi senede dayanarak takip yapması durumunda, borçlu bu senet altındaki imzanın kendisine ait olmadığı yönünde itiraz ederse bu imzaya itirazdır. İmzaya itiraz açık bir şekilde yapılmaz ise imza kabul edilmiş sayılır. Takip dayanağı senet bir resmi senet ise bu şekilde itiraz edilemez, genel mahkemede ayrıca bir sahtelik davası açılması gerekir.

Örneğin; "imza bana ait değil", "imzayı inkar ediyorum", "böyle bir imza atmadım" gibi.

CEVAP: D

36. Bu şikayet sebebinin söz konusu olabilmesi için kanunen icra müdürüne verilmiş bir takdir yetkisinin bulunması gerekir.

CEVAP: B

37. Mahkeme ihtiyatı haciz talebinin reddine karar verirse, bu karara karşı doğrudan kanun yoluna gidilebileceği gibi kesin bir hüküm teşkil etmediğinden daha sonra tekrar talep edilebilir.

Mahkeme ihtiyatı haciz talebinin kabulüne karar verirse, bu karar ancak borçlu dinlenerek karar verilmiş ise doğ-

HUKUK / ÇÖZÜMLERİ

rudan kanun yoluna götürülebilir aksi halde doğrudan kanun yoluna gidilemez. Borçlu karar verilirken dinlenmemiş olmak şartıyla, üçüncü kişi de karardan etkilenmiş olmak şartıyla bu karara itiraz edebilirler.

Borçlu ifa sırasında hazır olduğu durumlarda haczin gerçekleştirildiği, hazır olmadığı durumlarda haciz tutağının tebliğ edildiği, üçüncü kişinin de haczi öğrendiği tarihten itibaren 7 gün içinde bu karara itiraz edebilirler.

CEVAP: B

38. Haciz, ödeme emrinin tebliğinden itibaren 1 yıl içinde talep edilmez ise dosya işlemde kaldırılır. Ancak itirazın iptali davası veya itirazın kaldırılması talebi devam ederken yada taraflar arasında taksitlendirme sözleşmesi mevcutsa bu süre işlemez. İşlemde kaldırılan bir dosya her zaman yenilenebilir, fakat bu arada alacağın zamanaşımı geçmiş ise icra takibinin zamanaşımı nedeniyle iptali talep edilebilir.

CEVAP: D

39. Taşınır mallarda 2. Artırma birinciyi izleyen 10. Günde yapılır. Ayrıca 1. Artırmayı takip eden 5. Günden 2. Artırmadan önceki gün sonuna kadar elektronik ortamdan satışlar için teklif verilebilir.

CEVAP: C

40. Alacaklının talebi ile doğrudan iflası

- 1- Borçlunun belli bir yerleşim yerinin olmaması.
- 2- Borçlunun taahhütlerinden kurtulmak için kaçması.
- 3- Alacaklının haklarını ihlal eden hileli işlemlerde bulunması.
- 4- Haciz yolu ile takipte mallarını saklaması.
- 5- Borçlunun ödemelerini tatil etmiş olması.
- 6- Konkordato mülhletinin kaldırılması, tasdik edilmemesi, tamamen feshedilmesi.
- 7- İlama bağlı alacak icra emriyle istenmesine rağmen

ödenmemiş ise.

- 8- Sermaye şirketlerinin borca batık olması.
- 9- Şirkete tebliğ edilen icra emrine veya depo kararına rağmen borcu ödenmez ise kolektif ve komandit şirket ortaklarının.
- 10- Uzlaşma yoluyla yeniden yapılandırması feshedilen veya projenin ihlali

Borçlunun ihtiyari ile doğrudan iflası

Tek hal borçlunun aciz halinde bulunmasıdır.

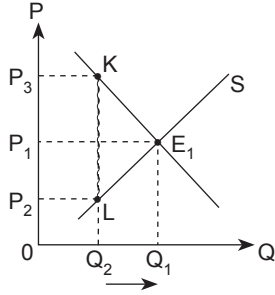
Borçlunun zorunlu olarak doğrudan iflası

- 1- Pasifin aktif geçmesi.
- 2- Malvarlığının yarısının elinden çıkması, kalanın da borçlarını karşılamaması.

CEVAP: C

İKTİSAT ÇÖZÜMLER

1. Grafikte E_1 denge noktasında malın denge fiyatı P_1 denge miktarı Q_1 dir.

Miktar Q_2 ise arz fiyatı P_2 , talep fiyatı ise P_3 dir. Yani piyasada $|KL|$ uzunluğu kadar "talep fiyatı fazlası" vardır. Böyle bir durumda piyasada arz edilen mal miktarı artar talep fiyatı ile arz fiyatı eşitlenir ve miktar Q_1 denge miktarına ulaşır. Kısaca Marshal'a göre, istikrarlı bir denge söz konusu ise Arz miktarındaki artış talep fiyatı fazlasını azaltır ve piyasa dengesi tekrar sağlanır.

CEVAP: C

2. Taban fiyat: Devletin bir malın işlem göreceği asgari fiyatı belirlemesidir ve taban fiyat denge fiyatının üzerinde ise etkin bir uygulamadır. Soruda verilen fonksiyonlara göre piyasa denge fiyatın bulalım.

$$Q^D = Q^S$$

$$120 - 2P = -30 + 3P$$

$$5P = 150$$

$$P = 30 \text{ olur.}$$

Piyasa dengesi 30 TL'lik fiyat ile sağlanmış ancak belirlenen taban fiyat 20 TL dir. 20 TL'lik fiyattan;

$$Q^D = 120 - 2(20) \quad Q^S = -30 + 3(20)$$

$$Q^D = 120 - 40 \quad Q^S = -30 + 60$$

$$Q^D = 80 \text{ olur.} \quad Q^S = 30 \text{ olur. } Q^D > Q^S \Rightarrow \text{talep fazlası}$$

Dolayısıyla 20 TL fiyat piyasada 50 birimlik talep fazlasına yol açar. Taban fiyatta fiyatın artmasının önünde bir engel yoktur. Fiyat artar mal denge fiyatı olan 30 TL'den işlem görür.

CEVAP: C

3. Düşük mal: Gelir artarken talebi azalan maldır. Gelirdeki artış malın talep eğrisini sola kaydırır. Girdi fiyatındaki azalış malın arz eğrisini sağa kaydırır arz artar.

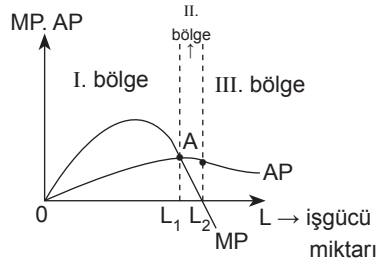
* Talep azalışı $\left\{ \begin{array}{l} \text{denge fiyatını düşürür} \\ \text{denge miktarını düşürür.} \end{array} \right.$

* Arz artışı $\left\{ \begin{array}{l} \text{denge fiyatını düşürür} \\ \text{denge miktarını artırır.} \end{array} \right.$

Talep azalışı ve arz artışı aynı anda gerçekleştiğine göre malın denge fiyatı düşecektir. Ancak denge miktarına etki belirsizdir.

CEVAP: A

4. Üretimin bölgelerini marjinal ürün (MP) ve ortalama ürün (AP) eğrileri yardımıyla gösterelim.

Grafikte görüldüğü gibi ortalama ürünün max. olduğu ve marjinal ürüne eşit olduğu A noktası üretimin ikinci bölgesinin başladığı noktadır.

CEVAP: D

5. $Q = 20K^{1/2}L^{1/4}$ Cobb-Douglas üretim fonksiyonunda K'nın üssü olan 1/2 ürünün sermaye esnekliğidir ve K girdisi %1 arttırıldığında ürünün %1/2 artacağını gösterir. Yani K girdisi için ölçeğe göre azalan getiri sözkonusudur.

CEVAP: C

6. Tam rekabetçi firmanın kârını max. ettiği noktada $P=MC$ 'dir ve sabit olan fiyat (P) marjinal hasılat (MR) eşittir.

$$TC = 2q^3 - 10q^2 + 20q \text{ ise } MC = \frac{\Delta TC}{\Delta q}$$

$$MC = 6q^2 - 20q + 20 \text{ olur.}$$

$q = 5$ olduğuna göre

$$P = MC = 6(5)^2 - 20(5) + 20$$

$$= 6 \cdot 25 - 100 + 20$$

$$= 150 - 100 + 20$$

$$P = MC = 70 \text{ TL dir.}$$

$$P = MR = 70 \text{ olur.}$$

CEVAP: B

İKTİSAT / ÇÖZÜMLERİ

7. Talep fonksiyonu $Q^D = 30 - \frac{1}{2}P$ olduğuna göre

$$\frac{\Delta Q}{\Delta P} = -\frac{1}{2} \quad e^d = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P}{Q}$$

$$-1 = -\frac{1}{2} \cdot \frac{P}{30 - \frac{1}{2}P}$$

$$\Rightarrow 60 - P = P \Rightarrow 2P = 60 \Rightarrow P = 30 \text{ olur.}$$

CEVAP: D

8. Ürün farklılaştırması her bir firmanın ürettiği malın diğer firmaların ürettikleri mallardan görüntü itibarıyla farklı olmasıdır. Bu farklılık ise firmanın kendine has bir alıcı kitlesine sahip olmasına yol açar. Bu da talebin fiyat esnekliğini azaltır.

CEVAP: D

9. $Q^D = 40 - P$ ise ters talep fonksiyonu $P = 40 - Q$ olur.

$$TR = P \times Q$$

$$TR = (40 - Q) \times Q$$

$$TR = 40Q - Q^2$$

$$MR = \frac{\Delta TR}{\Delta Q} \quad MR = 40 - 2Q \text{ olur.}$$

Firmanın marjinal maliyetini bulmak için önce toplam maliyetini (TC) bulalım.

$$AC = \frac{TC}{Q} \quad MC = \frac{\Delta TC}{\Delta Q}$$

$$4Q + 10 = \frac{TC}{Q} \quad MC = 8Q + 10 \text{ olur.}$$

$$TC = 4Q^2 + 10Q \text{ olur.}$$

Kâr max. koşulu;

$$MR = MC \quad P = 40 - Q$$

$$40 - 2Q = 8Q + 10 \quad P = 40 - 3$$

$$10Q = 30 \quad P = 37 \text{ olur.}$$

$$Q = 3$$

CEVAP: D

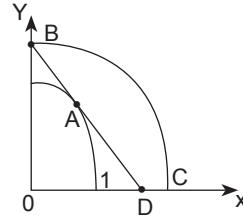
10. Chamberlin Modeli anlaşmaz oligopol modellerinden biridir ve bu modele "paylaşılmış monopol" de denir. Denge çözümünde üretilen miktar monopol ile aynıdır.

CEVAP: B

11. Tekelci rekabet piyasasında uzun dönemde normal kâr söz konusudur. Dolayısıyla mal fiyatı ortalama maliyete eşittir. Ancak ortalama maliyet minimum değildir.

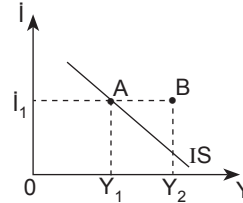
CEVAP: D

12. Grafikte görüldüğü gibi BD bütçe doğrusunun B ayağında tüketici tüm gelirini Y malına harcıyarak dengeye gelir. Tek mallı denge söz konusudur.

CEVAP: B

13. IS eğrisi üzerindeki her noktada mal piyasası dengededir. Yani toplam harcama hasılaya eşittir. Sağındaki bir noktada ise (B noktası) hasıla dengeyi sağlayan hasıladan büyük faiz ise A noktasındaki ile aynıdır.

Faiz oranı A ve B'de aynı olduğu için T. harcama (yani yatırım) A ve B'de aynıdır. Ancak hasıla artışı vardır. Dolayısıyla hasıla toplam harcamadan büyüktür ve mal arz fazlası vardır.

CEVAP: A

14. Otonom tasarruflardaki artış otonom tüketimi azaltır. Otonom tüketim azalışı Toplam harcama doğrusunu aşağı, IS eğrisini ise sola kaydırır.

CEVAP: A

15. Klasik miktar teorisine göre;

$$M \bar{Y} = P \bar{Y} \rightarrow \text{hasıla}$$

Para arzı Paranın dolanım hızı Fiyatlar genel düzeyi

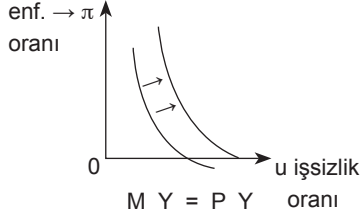
Eşitlikte klasiklere göre V ve Y sabittir. Para arzı artışı aynı oranda fiyatlar genel düzeyini artırır.

CEVAP: C

İKTİSAT / ÇÖZÜMLERİ

16. Phillips eğrisi: Enflasyon haddi ile işsizlik oranı arasındaki ters yönlü ilişkiyi gösterir.

Kısa dönem phillips eğrisi belli bir beklenen enflasyona göre çizilir.

Beklen enflasyondaki artış sonucu phillips eğrisi sağa kayar.

CEVAP: E

17. Gelir azalınca tüketimde meydana gelen azalmanın gelir artınca tüketimde meydana gelen artıştan küçük olmasına mandal-takoz etkisi denir.

CEVAP: A

18. Deflasyonist açık: GSYH'nın potansiyel hasıdan az olması sonucu ortaya çıkan harcama açığıdır. Bu açığı kamu harcamasını artırarak azaltabiliriz. Kamu harcaması artışı toplam harcama doğrusunu kamu harcaması miktarındakine eşit miktarda yukarı kaydırır.

Deflasyonist açık = 200 olduğuna göre bu harcama açığı 200 TL'lik kamu harcaması artışı ile kapanır.

CEVAP: D

19. Gelir düzeyindeki azalma para talebini azaltır. Para talep eğrisi sola kayar. Denge faiz oranı düşer.

CEVAP: B

20. Yapısal Bütçe açığı (fazlası) : Bütçe açığı (fazlası) hesaplanırken ekonominin potansiyel GSYİH düzeyine göre hesaplanıyorsa buna yapısal bütçe açığı (fazlası) denir.

CEVAP: D

21. Stok değişken: Zamana bağlı olmayan, belli bir an için ifade edilebilen değişkendir.

GSMH, Akım değişkendir. Belli bir zaman aralığı için tanımlanır.

CEVAP: E

22. Dışlama etkisi: Artan kamu harcaması sonucu faiz oranının artması, faiz artışında bir miktar özel kesim yatırımlarını azaltmasıdır. Eğer yatırımların faiz esnekliği düşük ise artan faize bağlı olarak yatırım azalışında az olacaktır. Dolayısıyla dışlama etkisi daha küçük olacaktır.

CEVAP: C

23. Monetaristler, genişletici para politikasının kısa dönemde hasılayı ve fiyatları artıracığını, ancak uzun dönemde tam istihdamın varlığından dolayı sadece fiyatları yükselteceğini ileri sürerler.

CEVAP: E

24. Refah etkisi veya reel servet etkisi olarak da bilinen Pigou etkisi, fiyatlar genel seviyesindeki örneğin bir düşmenin reel serveti artırarak tüketim harcamalarını ve dolayısıyla toplam talebi etkilemek suretiyle hasılayı yükselteceğini ifade etmektedir.

CEVAP: C

25. Bankalara açılan krediler Merkez Bankasının fon kullanma yöntemlerinden biri olup, bilançosunun aktif kısmında yer almaktadır.

CEVAP: E

26. Keynes'e göre, faiz oranının artması durumunda ekonomik birimlerin ellerinde daha az para tutarak mevcut işlemleri yapmak istemeleri sonucu paranın dolaşım hızı artar. Dolayısıyla faiz oranı ile paranın dolaşım hızı arasında doğru yönlü bir ilişki vardır.

CEVAP: B

27. Wicksell tarafından geliştirilen "Ödünç Verilebilir Fonlar Kuramı"na göre, reel sermayenin getirisini temsil eden doğal faiz oranı borçlanmanın maliyetini temsil eden parasal faiz oranından büyükse, firmaların yatırım talebi ve dolayısıyla toplam talep artar. Bu durumda fiyat ve ücretler yükselir, enflasyon ortaya çıkar.

CEVAP: D

28. Merkez Bankasının ekonominin likiditesini düzenlemek ve para arzını etkilemek üzere, bono ve tahvil alım – satımı yaparak para piyasasına müdahale etmesine "açık piyasa işlemleri" denir. Açık piyasa işlemleri; doğrudan satım, repo, doğrudan alım ve ters repo şeklinde yapılabilir.

CEVAP: C

İKTİSAT / ÇÖZÜMLERİ

29. Dış ticaret politikasının ekonomik korunma, ekonomik kalkınma, ekonomik refah, kendi kendine yeterlilik yani otarşi, dış ödeme dengesizliklerinin giderilmesi ve hazineye gelir sağlamak gibi amaçları vardır.
CEVAP: E
30. Leontief paradoksu'ndan sonra Hecksher – Ohlin Modeline duyulan güvenin sarsılması üzerine 1960'larda ortaya atılan yeni dış ticaret teorilerinden biri olan Ölçek Ekonomileri Teorisi, başlangıçta iç talebin önem taşıdığını, geniş iç piyasaya sahip ülkelerin üretimi artırarak maliyet avantajı elde edebileceklerini ve artan verim koşullarına tabi alanlarda uzmanlaşarak üstünlük sağlayabileceklerini ileri sürmektedir.
CEVAP: A
31. Mal ihracatı ve mal ithalatı cari işlemler hesabının mal ticareti alt hesabında, yurt dışı işçi gelirleri ve transit ticaret cari işlemler hesabının uluslar arası hizmetler alt hesabında yer almaktadır. Tek yanlı transferler ise cari işlemler hesabının üçüncü alt hesabıdır. Yabancı tahvil alımı ise uluslar arası portfolyo yatırımı olup, ödemeler bilançosunun sermaye hesabında yer almaktadır.
CEVAP: B
32. Mundell - Fleming Yaklaşımına göre, yurt içi faiz oranlarının dünya faiz oranlarından büyük olması halinde ülkeye sermaye girişi olacak ve bu da ulusal paraya olan talebi artırarak ulusal paranın değer kazanmasına yol açar. Ulusal paranın değer kazanması ise nominal döviz kurunun ve dolayısıyla reel döviz kurunun düşmesine (fiyatlar sabit olduğundan) neden olur.
CEVAP: A
33. Neo-Klasik büyüme modeli olan Solow – Swan Modelinde, nüfus ve teknolojik gelişme dışsal olarak ele alınmıştır. Bu modelde, nüfusun artması işçi başına sermayeyi azaltarak işçi başına hasılanın düşmesine yol açarak ekonomik büyümeyi olumsuz etkilerken, teknolojik gelişme ekonomik büyümeyi olumlu etkilemekte ve büyümenin asıl kaynağını oluşturmaktadır.
CEVAP: C
34. Singer – Prebisch Yaklaşımına göre, teknolojik gelişme sanayi ürünlerinin işlevlerini artırarak fiyatlarının yükselmesine yol açarken, tarım ürünlerinin arzını artırarak fiyatlarının düşmesine ve böylece dış ticaret hadlerinin uzun dönemde az gelişmiş ülkeler aleyhine değişmesine neden olur.
CEVAP: E
35. Baran ve Frank tarafından geliştirilen “Bağımlılık Yaklaşımı”na göre, gelişmişliği ve az gelişmişliği kapitalist gelişme ve yayılma yaratmaktadır. Bu yaklaşıma göre, merkez ülkeler çevre ülkeleri sömürmektedir ve sosyal altyapı büyüme üzerinde önemli etkilere sahiptir.
CEVAP: E
36. Klasik iktisadın önemli temsilcilerinden biri olan T. Malthus tarafından geliştirilen nüfus teorisine göre, nüfus geometrik olarak artarken, gıda maddeleri üretimi aritmetik olarak artmakta ve bu durum bir açlık sorunu tehlikesine yol açmaktadır.
CEVAP: A
37. Güçlü Ekonomiye Geçiş Programı 14 Nisan 2001 tarihinde kamuoyuna açıklanmış olup, 2001 – 2005 yıllarını kapsayan sekizinci beş yıllık kalkınma döneminde uygulanmıştır.
CEVAP: D
38. Özel kesimin sanayileşme sürecine katkısını arttırmak amacıyla 1950 yılında Türkiye Sınai ve Kalkınma Bankası kurulmuştur. Sanayi ve Maden Bankası ise 1925 yılında kurulan kamu sermayeli bir kalkınma bankasıdır.
CEVAP: D
39. Türkiye ile AET arasında “ortak üyelik” statüsü kuran ve gelecekte tam üyeliği öngören Ankara Anlaşması 1963 yılında imzalanmış olup, 1964 yılında yürürlüğe girmiştir.
CEVAP: E
40. Türkiye için karma bir ekonomik sistem öngören ve 1923 yılında toplanan I. İzmir İktisat Kongresi'nde, günlük tüketim malları üreten sektörler öncelik verilmesi kararlaştırılmıştır. Çünkü, bu mallara yönelik hazır bir talep vardır.
CEVAP: C

MALİYE ÇÖZÜMLER

1. Chang adlı bilim adamı tarafından ifade edilen merdiveni tekmelemek kavramına göre Bugünün gelişmiş devletleri belirli bir aşamaya kadar birçok sektörde korumacı tedbirlere başvurmuş ve belirli bir rekabetçi düzeye geldikten sonra dünyanın geri kalanına serbestleşme salık vermiştir
CEVAP: B
2. Tam kamusal ve erdemli mallar piyasa başarısızlığıdır. Ayrıca dışsallıklar, eksik rekabet piyasaları, bilgi eksikliği de piyasa başarısızlıkları arasında yer alır. Ancak faktör akışkanlığının tam olması bir başarısızlık değildir. Aksine piyasa başarısızlığının olmaması için olması gereken bir koşuldur.
CEVAP: E
3. Herhangi bir faaliyet gerçekleştirildiği zaman, bu faaliyeti gerçekleştiren kişi veya kuruluşa olan faydasının yanında diğer kişi veya kuruluşlara da fayda sağlanıyor ise buna dışsal ekonomi veya dış fayda (dış kazanç) adı verilmektedir. Bu şekilde sağlanan faydalar kural olarak dışlanamaz, fiyatlandırılmaz ve fiyat sisteminin dışında kalır.
CEVAP: A
4. Devlet faaliyetlerine ilişkin konuların ekonomik açıdan incelenmesi yapısal yaklaşımdır. Kamu faaliyetlerinin ekonomik analizi yapılır. Yapısal yaklaşım daha çok kamu ekonomisi ile özel ekonomiyi karşılaştırır. Kaynak dağılımında ve kullanımında etkinlik çalışmalarını kapsar.
CEVAP: B
5. Seçim dönemlerinde hükümetlerin vergi affına başvurusu kamu harcamalarının gerçek artış nedenlerinden siyasi nedenler arasında yer alır. Yeni bir üretim teknolojisine geçilmesi ise teknolojik nedendir. Nüfus artışı nedeniyle kamu harcamaları artmış ve aynı zamanda kişi başına harcama miktarı da artmış ise bu durum yine gerçek artış nedenidir. Devlete işçi istihdam edilmesi de kamu harcamalarını gerçekte arttırmıştır. Ancak devletin kamulaştırma yapması kamu harcamalarının görünüşte artış nedenidir.
CEVAP: D
6. Musgrave'e göre bir ülke ekonomisinin gelişim sürecini tamamlanmasına bağlı olarak, kamu harcamalarının bileşimi de değişmekte ve bu değişim eğitim, sağlık harcamaları ile diğer sosyal harcamalar lehine olmaktadır. Söz konusu değişim dolayısıyla kamu harcamalarının düzeyinin yükseleceğini belirten Musgrave, "Ekonominin Gelişim Sürecinin Kamu Harcamalarını Etkilediği Yaklaşımı"nın öncüsüdür.
CEVAP: D
7. Kamu mallarında etkinlik koşulu toplam marjinal faydanın marjinal maliyete ve fiyata eşit olduğu durumdur.
CEVAP: D
8. Mekanik yaklaşım devleti, siyasilerin yönetici, bürokratların ise memur olarak görüldüğü bir örgüte benzetmektedir. Bu yaklaşım liberalizm, muhafazakarlık ve sosyal demokrasi felsefelerini içermektedir.
CEVAP: A
9. Kamu harcamalarının görünüşte artış nedenleri enflasyon etkisi, yani paranın değerinin düşmesi, aynı ekonomiden nakdi ekonomiye geçiş, devlet sınırlarının büyümesi, nüfus artışı ve kamulaştırma olarak ifade edilmektedir.
CEVAP: B
10. Ekonomide tam rekabet koşullarının oluştuğu durumlarda piyasa fiyatları sosyal fiyatları yansıtır. Ancak ekonomide tam rekabet koşullarının oluşmadığı durumlarda piyasa fiyatları kullanılamayacağı için gölge fiyatların kullanılması gerekir.
CEVAP: B

MALİYE / ÇÖZÜMLERİ

11. Devletin toplum yararına sunduğu hizmetlerden ayrıca özel yarar elde edilmesi dolayısıyla alınan bedel harç adını taşır. Harçlar cebridir. Yapılan hizmet ticari veya sınai nitelikte değildir.

CEVAP: E

12. Günümüzde verginin nakdi olarak uygulanmasına etki eden çeşitli faktörler vardır. Bu faktörler; eşitlik ilkesi gereği, taşıma, depolama, saklama kolaylığı, aynı verginin nakde çevrilme zorluğu ve denetim kolaylığıdır. Maliyet ve karlılık durumları göz önünde tutulmadan aynı vergi uygulaması, aynı vergi konu ve matrahlarına gerçekte farklı vergi uygulanması sonucunu yaratabilir. Yapılan üretimde kullanılan girdiler, firmadan firmaya kişiden kişiye değişebileceği gibi karlılık ve verimlilik de değişir. Bunu dikkate almayan bir aynı vergi uygulaması vergi yükünün mükellefler üzerinde farklı dağılması sonucunu yaratacaktır. Bu durumda da bireyler arasındaki eşitlik bozulacaktır.

CEVAP: A

13. Vergi yükü; ödediği vergiden dolayı mükellefin üzerindeki ölçülebilen (objektif) veya ölçülemeyen (subjektif) yüklerdir. Subjektif vergi yükü, bireylerin vergi ödemeleri sonucu takındıkları psikolojik tavırlardır. Objektif vergi yükü, bireylerin ödedikleri tüm vergilerin elde ettikleri gelire oranlanmasıdır. Dolayısıyla objektif vergi yükü ölçülebilir, ancak subjektif vergi yükü ölçülemez.

CEVAP: D

14. Verginin gelir esnekliği; vergi gelirlerindeki değişimin milli gelirdeki değişmeye oranıdır. Ve esnekliği en yüksek olan vergi artan oranlı kişisel gelir vergisidir.

CEVAP: C

15. Her mükelleften aynı tutarda vergi alınması eşit mutlak fedakarlık yaklaşımıdır ve son derece adaletsiz bir tekniktir. Oysaki bireylerin ödeme güçlerine göre vergi yükünün dağıtılması, emek ve sermaye gelirlerinin farklı şekilde vergilendirilmesi, kaçakçılığın engellenmesi, çifte vergilemenin engellenmesi gibi durumlar vergi adaletini sağlar.

CEVAP: D

16. Para basmaktan doğan gelirler senyoraj geliri olarak ifade edilir. Senyorajın tanımı konusunda monetarist yaklaşım ve kamu maliyesi yaklaşımı olmak üzere iki yaklaşım mevcuttur. Monetarist yaklaşıma göre senyoraj veya enflasyon vergisi, devletin para yaratma konusundaki hükümler hakkını kullanması sonucu baz parayı arttırmak suretiyle elde ettiği reel gelirdir. Kamu maliyesi yaklaşımına göre ise, Merkez Bankasının hükümete sıfır nominal faizli borç vermesi olup, hükümetin bu krediyi borçlanma suretiyle elde etmiş olsaydı bu borç tutarı için ödemesi gereken faiz tasarrufundan kaynaklanan fırsat maliyetinin göz önünde tutulmasıdır.

CEVAP: B

17. A cetveli merkezi yönetim bütçesinin giderlerini, B cetveli ise gelirlerini gösterir. C cetveli gelirlerin dayandığı temel hükümleri, E cetveli ise giderlerin dayandığı temel hükümleri gösterir. D cetveli yoktur.

CEVAP: E

18. Bütçenin ekonomik koşullara uygun olarak hazırlanması objektif doğruluk ilkesidir. Subjektif doğruluk ise bütçenin gerçeğe en yakın tespit edilmesidir. Kamuoyunun zamanında bilgilendirilmesi mali saydamlık ilkesidir. Devletin bütün gelir ve giderlerinin bütçede gösterilmesi genellik ilkesidir. Yasama organının, yürütme organının hazırladığı bütçeyi onaylaması ise önceden izin ilkesidir.

CEVAP: A

19. TBMM'nin yürütme organının faaliyetlerine izin verip denetlemesi bütçenin siyasi işlevidir.

CEVAP: B

20. Bütçe hazırlama rehberi bütçe hazırlık sürecinde yer alan bir belgedir. Bütçe kanununa ekli belgeler ise: Bütçe kanunu metni, Bütçe kanunu gerekçesi, ekli cetveller, Milli bütçe tahmin raporu, Bütçe gerekçesi, Yıllık ekonomik rapor, Vazgeçilen kamu gelirleri cetveli, Kamu borç yönetimi raporu, Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin son 2 yıla ait bütçe gerçekleştirmeleri ile izleyen 2 yıla ait gelir gider tahminleri, Mahalli idareler ve sosyal güvenlik kurumlarının bütçe tahminleri, Merkezi Yönetim kapsamında olmayıp merkezi yönetim bütçesinden yardım alan kamu idareleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının listesidir.

CEVAP: B

MALİYE / ÇÖZÜMLERİ

21. Egzersiz yöntemine göre ait olduğu yıla gelir kaydedilecektir. Çünkü egzersiz yönteminde mali yıla bağlı kalınmamakta, mali yıl bitmiş olsa bile o yıla ilişkin gelirlerin toplanmasına ve giderlerin yapılmasına devam edilmektedir.

CEVAP: A

22. Merkezi yönetim kuruluşları ve sosyal güvenlik kurumlarına ait genel faaliyet raporunu Maliye Bakanlığı, mahalli idarelere ait genel faaliyet raporunu ise İçişleri Bakanlığı hazırlar ve hazırlanan genel faaliyet raporları Sayıştay'a gönderilir ve aynı zamanda kamuoyuna açıklanır.

CEVAP: E

23. Tahvil sahiplerine verilen garantiler, konversiyona gidilmeyeceği garantisi, erken ödeme yapılmayacağı garantisi, en ziyade mazhar alacak garantisi ve enflasyona karşı verilen garantilerdir. Konsolidasyona gidilmeyeceği ve erken ödeme yapılacağı garantisi yoktur. Vadesi dolmadan paraya çevrilebilmesi ise bir garanti değil tahvil sahibine sağlanan bir avantajdır.

CEVAP: E

24. Olağanüstü borç yönetimi konversiyon ve tahkimdir. Konversiyon; faizlerin düşürülmesi, tahkim (konsolidasyon) ise vadenin uzatılması anlamına gelmektedir. Oysaki başa başın altında tahvil ihracı olağan borç yönetimidir ve tahvil sahiplerine sunulan bir avantajdır.

CEVAP: D

25. Moratoryum devletin iç ve dış borçlarını değil, sadece dış borçlarını ödeyemeyeceğini ilan etmesidir. Moratoryum borcu sona erdirmez. Bu sayede borç yeni ve avantajlı koşullarla yeniden düzenlenir. Borcun reddi ise borcu sona erdirmesi dolayısıyla moratoryumdan farklıdır. Türkiye, 1958 yılında moratoryum ilan etmiştir.

CEVAP: A

26. Bütçe açıklarının finansmanı için devlet kısa vadeli borçlanmaya başvurur ve kısa vadeli borçlar dalgali borç olarak da ifade edilmektedir.

CEVAP: B

27. Merkez Bankasının hazineye ait devlet iç borçlanma senetlerini konsinye satış yöntemiyle satmasına rachat (musluk) adı verilir. Bu yöntem borçlanmada kullanılan bir finansman yöntemi değil, satış tekniğidir.

CEVAP: A

28. Bilindiği gibi birincil açık, aynı zamanda faiz dışı açık olarak da ifade edilir. Operasyonel açık ise bir diğer ifadeyle işlemsel açık olarak bilinir. İşlemsel açık ise faiz dışı açık ile reel faiz ödemelerinin toplamından oluşur. Buradan hareketle;

Faiz dışı açık (Birincil açık) = İşlemsel açık (Operasyonel açık) – Reel faiz ödemeleri

CEVAP: A

29. Laffer eğrisi vergi oranları ile vergi hasılatı arasındaki negatif ilişkiyi belirtir. Arz yönlü iktisatçılara göre üretimin artması için vergi oranlarının azaltılması gerekir.

CEVAP: C

30. Ekonominin genişleme dönemi ifadesi enflasyonist bir ortam olduğu anlamına gelmektedir. Bu durumda uygulanan bütçe politikası bütçe fazlası programıdır. Diğer bir ifadeyle bu dönemde kamu harcamaları azalırken kamu gelirleri artacağından bütçe fazlası oluşacaktır.

CEVAP: D

MALİYE / ÇÖZÜMLERİ

31. Vergi temelli gelir politikası; parasal ücret artışlarını sınıflandırmak ve böylece fiyat artışlarını önlemek için vergi sistemini kullanmaktır. Vergi temelli gelir politikaları, daha düşük parasal ücret artışlarını öneren ve kabullenen firmaları ve işçileri ödüllendiren ve aşırı ücret artışlarını öneren ve kabullenen firmaları ve işçileri cezalandıran bir vergi sisteminin kullanımudur. Bu sistemde, ücretleri belli bir sınırdan tutan firmalar işçiler vergi azaltılması yoluyla ödüllendirilmekte, aşırı ücret artışları öneren ve alan firmalar ve işçiler yüksek vergiler yoluyla cezalandırılmaktadır. Bu durumda bu politikanın parasal ücret talebini teşvik ettiği söylenemez.

CEVAP: D

32. Bu durum denk bütçe çarpanıyla açıklanabilir. Kamu harcamaları aynı tutardaki vergiyle finanse edildiğinde milli gelir yapılan kamu harcaması kadar artacaktır. Yani kamu harcamalarının genişletici etkisi vergilerin daraltıcı etkisinden daha fazla olmaktadır.

CEVAP: A

33. Enflasyonist dönemde uygulanan maliye politikası bütçe fazlasına dayanır. Devletin borçlanmaya gitmesindeki amaç da talebi kısımdır. Bu yüzden borçlanmanın yurt içinden yapılması gereklidir. Deflasyonist dönemde borçlanmanın yurt dışından yapılması mantıklıdır.

CEVAP: D

34. Gelişmekte olan ülkelerde enflasyon nedeniyle vergi gelirlerinin reel değerinin düşmesi kamu gelirleri ile kamu giderleri arasındaki farka eşit olan bütçe açığının artmasına neden olmaktadır. Enflasyon ile bütçe açıkları arasındaki söz konusu pozitif ilişki literatürde Tanzi etkisi olarak adlandırılmaktadır.

CEVAP: C

35. Gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerden, 47. maddede yazılı şartları taşıyanlardan arka arkaya iki hesap döneminin iş hacmi 48 inci maddede yazılı hadlerden düşük olanlar, yazılı talepleri üzerine bu şartın gerçekleşmesini takip eden takvim yılından başlayarak basit usule geçebilirler.

CEVAP: D

36. Tasfiye memurlarına, TBMM ve belediye meclisi üyelerine, yönetim ve denetim kurulu üyelerine, sporculara ödenen paralar ücret geliri olarak vergilendirilir. Ancak sporcunun spor merkezi işletmesinden kazandığı paralar ticari kazançtır.

CEVAP: E

37. Tam mükellef olmanın ana koşulu Türkiye'de yerleşmiş olmaktır. Yani ikametgahının Türkiye'de olması gereklidir. İkinci koşul ise Türkiye'de 6 aydan fazla kalmaktır. Ancak bunun bir istisnası vardır: GVK'nın 5. maddesine göre; belli ve geçici görev veya iş için Türkiye'ye gelen

iş, ilim ve fen adamları, uzmanlar, memurlar, basın ve yayın muhabirleri ve durumları bunlara benzeyen diğer kimselerle, tahsil ve tedavi veya istirahat veya seyahat maksadıyla gelenler ile tutukluluk, hükümlülük veya hastalık gibi sebeplerle, Türkiye'de altı aydan daha uzun süre kalanlar Türkiye'de yerleşmiş sayılmaz. Yani bu kişiler her halükarda dar mükelleftir. Bu durumda Kasım ve Şubat dar mükelleftir.

CEVAP: D

38. Gelir vergisi mükellefleri ile sermaye şirketleri her yıl Mayıs ayının sonuna kadar vergi tarhına esas olan kazanç tutarları ile bunlara isabet eden vergi miktarlarını gösteren levhayı almak zorundadır. İlan ve levhalara ilişkin diğer hususlar Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.

Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili kanunları uyarınca mükelleflerden talep edilebilen, kurum ve kuruluşların görevleriyle doğrudan ilgili ve görevlerinin ifası için zorunluluk ve süreklilik arz eden bilgilerin, bu kurum ve kuruluşlara verilmesi vergi mahremiyetinin ihlali sayılmaz. Bu durumda, kendilerine bilgi verilenler, bu madde de yazılı yasaklara uymak zorunda olup, bu bilgilerin muhafazasını sağlamaya yönelik tedbirleri almakla yükümlüdür. Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu fıkra uyarınca verilecek bilgilerin kapsamı ile bilgi paylaşımına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir. Açıklanan bilgiler ele alınarak mükelleflerin haysiyet, şeref ve haklarına tecavüz edilemez.

CEVAP: C

39. Gecikme faizi verginin kesinleştiği tarih ile verginin vade tarihi arasındaki süre için uygulanan ek ödemedir. Hesaplamalarda ay kesirleri dikkate alınmaz. KDV'nin vade tarihi 26 Nisan 2011, verginin kesinleştiği tarih ise 14 Hazirandır (tebligattan 30 gün sonra). Bu durumda 27 Nisan itibarıyla hesaplanacak gecikme faizi 1 aydır. 18 günlük süre dikkate alınmaz.

CEVAP: A

40. Beyana dayalı vergiler tahakkuk fişinin kesilmesiyle tahakkuk eder. Bu durumda gelir vergisi için de aynı sonuç geçerlidir. İkmale, resen ve idarece tarh edilen vergiler tebligattan 30 gün sonra tahakkuk eder. Emlak vergisi ve motorlu taşıtlar vergisi kendiliğinden tahakkuk eder. dava açılması ve uzlaşmaya gidilmesi halinde sonucun mükellefe tebliğiyle vergi tahakkuk eder.

CEVAP: D

MUHASEBE ÇÖZÜMLER

1. Satış kuru = ₺1,38
Alış kuru = - ₺1,36

₺0,02 Kambiyo Kârıdır.

İşletmenin elde ettiği kâr ₺27,5'dir. Bu durumda Türk Lirasına çevrilen Dolar; $27,5 / ₺0,02 = 1375\$$

CEVAP: A

2. Repo işlemi, kamuya ait kağıtların alım satım işlemidir. Bu nedenle "Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları hesabı"na kayıt yapılır.

İşletmenin mevduat hesabındaki parayı repo'ya yatırması durumunda yapacağı kayıt aşağıdaki gibidir:

KAMU KESİMİ TAHVİL SENET VE BONOLARI	4.500	
BANKALAR		4.500

CEVAP: A

3. Hisse senetleri için dönem sonunda ayrılan karşılık tutarı ile ilgili kayıt:

KARŞILIK GİDERLERİ	1.400	
MENKUL KIYMETLER DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI		1.400

İzleyen yılda hisse senetlerinin satışıyla ilgili yapılacak kayıt

KASA	8.000	
MENKUL KIYMETLER DEĞER DÜ- ŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI	1.400	
HİSSE SENETLERİ		6.000
KONUSU KALMAYAN KARŞI- LIK LAR		1.400
MENKUL KIYMET SATIŞ KÂRLARI		2.000

CEVAP: E

4. Tahsil edilebilir duruma gelmiş hisse senedi ve tahvil kuponları Diğer Hazır Değerler hesabında izlenir. Bankanın ₺110.000'lik tahvil faiz kuponundan yaptığı ₺16.500 tutarındaki komisyon işletme için Komisyon Gideri kabul edilir.

Yapılacak kayıt

KASA	93.500	
KOMİSYON GİDERLERİ	16.500	
DİĞER HAZIR DEĞERLER		110.000

CEVAP: A

5. - Alacağın şüpheli hale gelmesi

ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR	6.700	
ALACAK SENETLERİ		6.700

- Karşılık ayrılması

KARŞILIK GİDERLERİ	6.700	
ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR KARŞILIĞI		6.700

- Tahsilat Kaydı

KASA	2.300	
ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR KARŞILIĞI	6.700	
ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR ÖNCEKİ DÖNEM GELİR VE KÂRLARI		2.300

Söz konusu dava açıldığı yıl olan 2011 yılında değil 2012 yılında sonuçlanmıştır. Bu nedenle ₺2.300'lik tutar Konusu Kalmayan Karşılıklar hesabı yerine, Önceki Dönem Gelir ve Kârları hesabında izlenir.

CEVAP: D

6. Senet iskontosunu: Senetlerin vadelerinden önce bankaya satılması işlemidir. Banka vadeye kadar olan faiz, vade farkı vb. keserek kalan tutarı işletmeye öder.

Yapılacak kayıt

BANKALAR	19.500	
FİNANSMAN GİDERLERİ	500	
ALACAK SENETLERİ		20.000

CEVAP: C

7. Diğer Alacaklar grubunda belirtilen senetli alacakların tasarruf değeri ile değerlendirilmesini sağlamak üzere olacak senetleri için ayrılan reeskont tutarları Diğer Alacak Senetleri Reeskontu hesabında izlenir.

Yapılacak kayıt

REESKONT FAİZ GİDERLERİ	1.800	
DİĞER ALACAKLAR SENET- LERİ REESKONTU		1.800

CEVAP: A

MUHASEBE / ÇÖZÜMLERİ

8. Reeskont dönemsonu işlemidir. Borç senetlerine reeskont hesaplandığında senedin nominal değeri ile tasarruf değeri arasındaki fark (9.700 – 7.800) = ₺1.900 Reeskont Faiz Gelirleri hesabına alacak kaydedilir.

Yapılacak kayıt;

_____ / _____	
BORÇ SENETLERİ REESKONTU	1.900
REESKONT FAİZ GELİRLERİ	1.900
_____ / _____	

CEVAP: C

9. Her türlü mal ve hizmet satın alınması sırasında satıcılara ödenen KDV'nin kaydedildiği ve izlendiği hesap İndirilecek KDV hesabıdır. Mal ve hizmet alımlarından indirilecek KDV bu hesaba borç, mevzuat gereği yapılan indirimler ve hesaba yapılan düzeltmeleri ile indirilemeyen ve Devreden KDV hesabına aktarılan borç bakiyesi bu hesaba alacak yazılır.

CEVAP: C

10. Brüt Satış Kâr / Zararı = Net Satışlar – Satılan Ticari Malların Maliyeti

$$\text{Net Satışlar} = \text{Satışlar} - (\text{satış indirimleri}) \\ = 9.000 - 5.300$$

$$\text{Net Satışlar} = \text{₺}3.700$$

$$\text{Satılan Ticari Malların Maliyeti} = \text{Ticari Mallar Hesabının} \\ \text{Borç Kalanı} - \text{Dönemsonu Mal Mevcudu}$$

B	TİCARİ MALLAR	A
Dönembaşı mal mevcudu	3.000	Alıştan iadeler 4.200
Dönemiçi alışlar	4.700	Alış iskontoları 3.800
Alış giderleri	6.000	
	13.700	8.000
	5.700	

$$\text{Satılan Ticari Malların Maliyeti} = 5.700 - 3.800 \\ = 1.900$$

$$\text{Brüt Satış Kâr / zararı} = 3.700 - 1.900 \\ = 1.800$$

CEVAP: A

11. İşletmenin sattığı malların ₺1.440 KDV ve ₺5.000'lik kısmı peşin tahsil edilmiştir. Dolayısıyla ₺6.440'lik tutar kasa hesabında izlenir. (8.000 – 5.000) = ₺3.000'lik kısmı kredili satılmıştır. Kredili satıştan doğan alacaklar Alıcılar hesabında izlenir.

Yapılacak kayıt

_____ / _____	
KASA	6.440
ALICILAR	3.000
YURTİÇİ SATIŞLAR	8.000
HESAPLANAN KDV	1.440
_____ / _____	

CEVAP: C

12. 30. MALİ BORÇLAR

- Banka Kredileri
- Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar
- Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri (–)
- Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksit ve Faizleri
- Tahvil Anapara Borç, Taksit ve Faizleri
- Çıkarılmış Bonolar ve Senetler
- Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler
- Menkul Kıymetler İhraç Farkı (–)
- Diğer Mali Borçlar

hesaplarından oluşur.

Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler hesabı "Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler" grubunda yer alır.

CEVAP: D

13. – Değer düşüklüğünde,

_____ / _____	
DİĞER STOKLAR	1.600
TİCARİ MALLAR	1.600
_____ / _____	

- Karşılık ayrıldığında

_____ / _____	
KARŞILIK GİDERLERİ	1.600
STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI	1.600
_____ / _____	

- Değeri düşen ve karşılık ayrılan mallar satılmamış ve kayıtlardan silinmişse tamamı gidere dönüşür; bu gider karşılık giderleri hesabında kayıtlıdır.

Bu durumda yapılacak kayıt

_____ / _____	
STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI	1.600
DİĞER STOKLAR	1.600
_____ / _____	

CEVAP: A

MUHASEBE / ÇÖZÜMLERİ

14. Akreditif: İthalatçının (alıcının) malların sevkine ilişkin belgelerin teslim edilmesi karşılığında ihracatçıya (satıcıya) ödeme talimatı yapılmasını verdiği ve kendi bankasında açtırmış olduğu hesap ya da kredi çekme şeklidir. Akreditif işleminde, satın alınacak malın bedeli önceden transfer edildiğinden avans niteliği taşır ve Verilen Sipariş Avansları Hesabında izlenir.

– 01.05.2011 tarihinde akreditif açıldığında

01.05.2011	
VERİLEN SİPARİŞ AVANSLARI	12.000
BANKA KREDİLERİ	12.000

– 24.05.2011 tarihinde mal ile ilgili belgeler bankadan teslim alındığında

24.05.2011	
DİĞER STOKLAR	12.000
VERİLEN SİPARİŞ AVANSLARI	12.000

CEVAP: A

15. 01.08.2011 tarihinde işletme satacağı mal için müşterisinden avans ödemesi almıştır.

Yapılacak kayıt

01.08.2011	
BANKALAR	3.000
ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	3.000

CEVAP: D

16. 12.08.2011 tarihinde, malları müşteriye teslim edilmiş, siparişin kalan tutarı müşteri tarafından işletmenin banka hesabına yatırılmıştır. Malların teslimiyle ilgili yapılacak kayıta önceden alınan avansıda mahsup etmek gerekir.

Yapılacak kayıt;

12.08.2011	
BANKALAR	14.700
ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	3.000
YURTİÇİ SATIŞLAR	15.000
HESAPLANAN KDV	2.700

CEVAP: A

17. Gelecek Aylara Ait Giderler hesabında kayıtlı ₺4.100'lik giderin ₺1.100'lik kısmı döneme aittir. Bu durumda ₺1.100'lik gider tutarının bu hesaba ait bir tutar olmadığı için bu hesaptan çıkarılıp Finansman Giderleri (dönemin faiz gideri) hesabına aktarılması gerekmektedir.

Yapılacak kayıt;

17.08.2011	
FİNANSMAN GİDERLERİ	1.100
GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	1.100

CEVAP: B

18. Borç ve Gider Karşılıkları grubunda yer alan hesaplar içinde yer almayan ve önemlilik kavramına göre de ayrı ayrı hesaplarda izlenmesi mümkün olmayan borç ve gider karşılıkları "Diğer Borç ve Gider Karşılıkları hesabı"nda izlenir

İşletme aleyhine açılan ve devam eden tazminat davaları Diğer Borç ve Gider Karşılıkları hesabının alacağına kaydedilir.

CEVAP: C

$$\begin{array}{r} \frac{5}{5} \quad 100 \text{ ise} \\ \frac{2}{5} \quad \quad \quad \times \\ \hline \frac{2}{5} \cdot 100 = \frac{200}{5} \\ \frac{5}{5} = \frac{1}{1} \\ \frac{5}{5} = 40 \\ = \%40 \end{array}$$

İşletme hesaplarında bir ortaklıktaki en fazla %50 oranında olan sermaye payları ve oy haklarının izlenmesinde kullanılan hesap "İştirakler hesabı"dır.

CEVAP: B

20. İşletmenin, esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle) ortaya çıkan bağılı ortaklıklardan olan alacaklar "Bağılı Ortaklıklardan Alacaklar hesabı"nda izlenir. Söz konusu alacak üzerine yürütülen faiz tutarı Faiz gelirler hesabında izlenir.

Yapılacak kayıt;

12.08.2011	
BAĞLI ORTAKLIKLARDAN ALACAKLAR	3.200
FAİZ GELİRLERİ	3.200

CEVAP: C

21. İşletme devralınırken katlanılan maliyet ile söz konusu işletmenin rayiç bedelle hesaplanan net varlıklarının değeri arasındaki olumlu farkların izlenmesinde kullanılan hesap "Şerefiye hesabı"dır.

– Yapılacak Kayıt;

12.08.2011	
ŞEREFİYE	1.200
İNDİRİLECEK KDV	120
ALINAN ÇEKLER	1.320

CEVAP: C

MUHASEBE / ÇÖZÜMLERİ

22. İşletme faaliyetlerinde kullanılan her türlü makine, tesis (elektrik, su buharı, havagazı, ısıtma, havalandırma, yangından korunma vb.) ve cihazlar ile bunların eklentisi ve bu amaçla kullanılan taşıma gerekleri "Tesis, Makine ve Cihazlar hesabı"nda izlenir. İşletmenin satın almış olduğu bina için yaptığı elektrik tesisatı ve havalandırma sistemi ile ilgili giderler Tesis, Makine ve Cihazlar hesabında izlenir.

CEVAP: A

23. 03.12.2010 tarihinde

1500\$ x ₺1,2 = ₺1.800'dir. İşletmenin bu tarihte yapacağı kayıt aşağıdaki gibidir:

03.12.2010	
SATICILAR	1.800
VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ	1.800

14.12.2010 tarihinde

1500\$ x ₺1,4 = ₺2.100'dir. İşletmenin ödeme tarihinde yapacağı kayıt aşağıdaki gibidir:

14.12.2010	
VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ	1.800
KAMBİYO ZARARLARI	300
BANKALAR	2.100

CEVAP: D

24. Satın alınan arsa bedeli "Arazi ve Arsalar hesabı"nda bina bedeli ise "Binalar hesabı"nda izlenir. İşletmenin bina ve arsa için düzenlediği çek tutarı "Verilen Çek ve Ödeme Emirleri hesabı"nda KDV tutarı "Kasa hesabı"nda izlenir. Borçlanılan tutar ise borcun niteliği belirlenmediği için "Diğer Ticari Borçlar hesabı"nda izlenir.

Diğer Ticari Borçlar hesabı, ticari borçlar hesap grubunda yer alan borçların hiçbirinin kapsamına alınmayan ticari borçların izlendiği hesaptır.

ARAZİ VE ARSALAR	75.000
BİNALAR	35.000
İNDİRİLECEK KDV	19.800
KASA	19.800
VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ	80.000
DİĞER TİCARİ BORÇLAR	30.000

CEVAP: A

25. VUK'a göre maddi duran varlıklar maliyet bedeli ile değerlendirilir. Ticari borçlar grubunda yer alan borçların hiçbirinin kapsamına alınmayan borçlar Diğer Ticari Borçlar hesabında izlenir.

– Yapılacak kayıt

TAŞITLAR	37.000
İNDİRİLECEK KDV	6.660
KASA	6.660
DİĞER TİCARİ BORÇLAR	37.000

CEVAP: D

26. İşletmelerin belli bir tarihteki mali durumunu (İşletmenin sahip olduğu varlıkları ve bu varlıkların temin edildiği borç ve sermayeyi) gösteren mali tabloya Bilanço denir

CEVAP: A

27. İşletmeler açısından, kiralanan işyerlerinin kira bedeli ilgili döneme gider olarak yansıtılır ve Genel Yönetim Giderleri hesabına kayıtlıdır.

İşletmenin ekonomik faaliyetlerde bulunması sonucu ilgili mevzuat uyarınca mükellef veya sorumlu sıfatıyla işletmenin kendisine, personeline ve üçüncü kişilere ilişkin olarak ödenmesi gereken vergi, resim, harç ve fonların izlendiği hesap "Ödenecek Vergi ve Fonlar hesabı"dır.

İşletme ₺2.500 tutarındaki kira bedelinden (2.500 x 0,20) = ₺500 stopaj kesmiş ve kalan (2.500 – 500) = ₺2.000'yi işyeri sahibine ödemiştir.

Yapılacak kayıt;

GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	2.500
KASA	2.000
ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	500

CEVAP: A

28.

730 GENEL ÜRETİM GİDERLERİ
150 İLK MADDE VE MALZEME

CEVAP: E

MUHASEBE / ÇÖZÜMLERİ

29. Toplam üretim maliyeti	18.000
Dönembaşı yarımamül maliyeti	6.000
Dönemsonu yarımamül maliyeti	(4.000)
Dönembaşı mamül maliyeti	24.000
Dönemsonu mamül maliyeti	(3.000)
SATILAN MAMÜL MALİYETİ	₺41.000

CEVAP: B

$$30. \text{ İç iskonto} = \frac{\text{nominal değer} \times \text{faiz oranı} \times \text{süre}}{36.000 + (\text{faiz oranı} \times \text{süre})}$$
$$\frac{243.000 \times 6 \times 85 \text{ gün}}{36.000 + (6 \times 85)} = \frac{124.134.000}{36.510}$$

reeskont = ₺3.400

$$\text{Tasarruf değer} = 243.000 - 3.400$$
$$= 240.000$$

CEVAP: B

$$31. \text{ Finansman Oranı} = \frac{\text{Özkaynaklar}}{\text{Toplam Yabancı Kaynaklar}}$$
$$= \frac{16.000}{12.100 + 9.900}$$
$$= \frac{16.000}{22.000} = 0,72$$

CEVAP: C

32. İş hacmi Rantabilitesi = $\frac{\text{Faaliyet Kârı}}{\text{Net Satışlar}}$	
Brüt Satışlar.....	36.500
Satış İndirimleri.....	(4.500)
NET SATIŞLAR	32.000
Satışların Maliyeti.....	(6.200)
BRÜT SATIŞ KÂRI	25.800
Faaliyet Giderleri.....	(17.800)
Genel Yönetim Giderleri.....	(11.200)
Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri.....	(3.600)
Araştırma ve Geliştirme Giderleri.....	(3.000)
FAALİYET KÂRI	8.000
İş hacmi Rantabilitesi = $\frac{8.000}{32.000}$	
= 0,25	

CEVAP: A

$$33. \text{ Aktif toplam} = \text{dönen varlık} + \text{duran varlık}$$

$$\text{Dönen Varlıklar} = \text{Aktif toplam} - \text{duran varlıklar}$$

$$\text{Aktif toplam} = \text{Pasif toplam}$$

$$\text{Pasif toplam} = \text{KVYK} + \text{UVYK} + \text{Özkaynaklar}$$

$$\text{KVYK} = \text{Pasif toplam} - (\text{UVYK} + \text{Özkaynaklar})$$

$$\text{Likidite oranı} = \frac{\text{Dönen Varlıklar} - \text{Stoklar}}{\text{KVYK}} \rightarrow \text{Soruda verilen bilgiler üzerinden hesaplanamaz.}$$

$$\text{CariOran} = \frac{\text{Dönen Varlıklar}}{\text{KVYK}} \rightarrow \text{Soruda verilen bilgiler üzerinden hesaplanır.}$$

$$\text{Finansal Kaldıraç Oranı} = \frac{\text{Toplam Yabancı Kaynaklar}}{\text{Pasif toplam}} \rightarrow \text{Soruda verilen bilgiler üzerinden hesaplanır.}$$

$$\text{Finansman Oranı} = \frac{\text{Özkaynaklar}}{\text{Toplam Yabancı Kaynaklar}} \rightarrow \text{Soruda verilen bilgiler üzerinden hesaplanır.}$$

CEVAP: D

$$34. \text{ Stok devir hızı} = \frac{\text{Net Satışlar}}{\text{Stoklar}}$$

Soruda stok tutarı verilmediği için öncelikle stokları bulmak gerekir. Bunun için soruda verilen değerleri dikkate almak gerekir.

$$\text{Aktif devir hızı} = \frac{\text{Net Satışlar}}{\text{Aktif toplam}}$$
$$1,5 = \frac{30.000}{\text{Aktif}}$$

$$\text{Aktif toplam} = \frac{30.000}{1,5} = 20.000$$

$$\text{Aktif toplam} = \text{Pasif toplam}$$

$$\text{Aktif toplam} = \text{KVYK} + \text{UVYK} + \text{Özkaynaklar}$$

$$\text{Devamlı Sermaye} = \frac{\text{UVYK} + \text{Özkaynak}}{14.000}$$

$$20.000 = \text{KVYK} + 14.000$$

$$\text{KVYK} = 20.000 - 14.000 = 6.000$$

$$\text{Cari Oran} = \frac{\text{Dönen Varlıklar}}{\text{KVYK}}$$
$$2,5 = \frac{\text{Dönen Varlıklar}}{6.000}$$

$$\text{Dönen Varlık} = \frac{15.000}{1,5} = 10.000$$

$$\text{Likidite Oranı} = \frac{\text{Dönen Varlıklar} - \text{Stoklar}}{\text{KVYK}}$$
$$1,5 = \frac{15.000 - \text{Stoklar}}{6.000}$$

$$9.000 = 15.000 - \text{Stoklar}$$

$$\text{Stoklar} = 15.000 - 9.000 = 6.000$$

$$\text{Stok devir hızı} = \frac{30.000}{6.000}$$

$$= 5$$

CEVAP: E

MUHASEBE / ÇÖZÜMLERİ

35. Finansman Giderlerinin dikey yüzdesi

$$= \frac{\text{Finansman Giderleri}}{\text{Net Satışlar}}$$
$$\%4 = \frac{\text{Finansman Giderleri}}{25.000}$$

$$\text{Finansman Giderleri} = 1.000$$

Dönem kâr veya zararının dikey yüzdesi

$$= \frac{\text{Dönem kâr veya zararı}}{\text{Net Satışlar}}$$
$$\%2 = \frac{\text{Dönem kâr veya zararı}}{25.000}$$

$$\text{Dönem kâr} = 500$$

Dönem Kârı = Faiz ve Vergi Öncesi Kâr – Finansman Giderleri

$$500 = \text{FVÖK} - 1.000$$

$$\text{FVÖK} = 1.500$$

CEVAP: C

36. 55 adet maldan 5 adedi satış niteliğini kaybederse;

55 – 5 = 50 adet mal kalır.

$$\frac{5 \text{ adet}}{50 \text{ adet}} = 0,10$$

⇒ %10 artış olur.

CEVAP: C

37.

S	P	D
0,10	0,25	0,15
4	2	3

$$S = 0,10 \times 4 \Rightarrow 0,40$$

$$R = 0,2 \times 2 \Rightarrow 0,50$$

$$D = 0,15 \times 3 \Rightarrow + 0,45$$
$$1,35$$

CEVAP: B

38. $1 + \text{Reel faiz oranı} = \frac{1 + \text{nominal faiz oranı}}{1 + \text{enflasyon oranı}}$

$$\text{Reel faiz oranı} = \frac{1,55}{1,35} - 1$$

$$= 1,148 - 1$$

$$= 0,148 \Rightarrow 14,8$$

CEVAP: A

39. TMS 18 Hasılat Standardına göre, Gelir; Finansal Tabloların Hazırlanma ve Sunulma Esaslarına İlişkin Kavramsal Çerçeve, hesap dönemi boyunca, sermayedarların katkılarıyla ilgili olanlar dışındaki nakit girişleri veya varlıklardaki artışlar veya borçlardaki azalışlar olarak özkaynaklar da artışa neden olan ekonomik faydalardaki artışlar olarak tanımlanmıştır. Gelirin tanımı hasılatın ve kazancın ikisini birden içerir.

Hasılat; işletmenin olağan faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan gelirdir ve satışlar, ücretler, faiz temettü ve isim hakları gibi çeşitli adlar taşır. Bu standardın amacı; belirli tipteki işlemlerden ve olaylardan elde edilen hasılat ile ilgili muhasebe işlemlerini açıklamaktır.

Hasılatın muhasebeleştirilmesine ilişkin ilk konu, hasılatın ne zaman muhasebeleştirileceğinin belirlenmesidir. Hasılat; gelecekteki ekonomik faydaların işletmeye girmelerinin olası oldukları ve söz konusu faydalar güvenilir olarak ölçülebildikleri durumlarda muhasebeleştirilir. Bu standart, söz konusu kriterlerin karşılandığı ve neticesinde hasılatın muhasebeleştirildiği durumları açıklar. Ayrıca bu standart söz konusu kriterlerin uygulanmasına ilişkin uygulamalı rehberlik sağlar.

Bu standart aşağıdaki işlem ve olaylardan kaynaklanan hasılatın muhasebeleştirilmesinde uygulanır.

- Mal satışları;
- Hizmet sunumları ve
- İşletme varlıklarını başkaları tarafından kullanılmasından sağlanan faiz, isim hakkı ve temettüler.

Bu standarda göre, vadeli satışlarda ortaya çıkan vade farkları; satış bedeline eklenen vade farkı satış gelirine değil faiz gelirine değil faiz geliri olarak kaydedilmelidir.

CEVAP: B

40. Sipariş maliyet sisteminde, siparişin maliyetini hesaplayabilmek için öncelikle yükleme oranı bulunmalıdır.

$$\text{Yükleme oranı} = \frac{\text{Tahmini Genel Üretim Giderleri}}{\text{Tahmini Faaliyet hacmi}}$$
$$= \frac{300.000}{20.000}$$
$$= 15$$

Siparişe yüklenecek GÜG = Yükleme oranı x gerçekleşen faaliyet hacmi

$$= 15 \times 5000 \text{ adet}$$

$$= \text{₺}75.000$$

Siparişin maliyeti hesaplanırken, direkt ilk madde ve malzeme giderleri ile direkt işçilik giderleri doğrudan, genel üretim giderleri ise tahmini (bütçelenmiş) tutar üzerinden dikkate alınır

Siparişin maliyeti;

Direkt İlk Madde ve Malzeme gideri : ₺210.000

Direkt işçilik gideri : ₺40.000

Bütçelenmiş Genel Üretim Gideri : ₺75.000

₺325.000'dir.

CEVAP: C